

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH D. CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

Seduta tal-31 ta' Jannar, 2003

Appell Civili Numru. 637/1989/1

**Victor Petroni, ghan-nom u fl-interess tal-Kumpanija
V. Petroni Limited**

VS

Kontrollur tad-Dwana

Il-Qorti;

Rat is-sentenza tal-Prim Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet
premessi, moghtija fl-4 ta' Frar, 2000 u li tghid hekk:

Kopja Informali ta' Sentenza

“Rat ir-rikors ipprezentat minn Victor Petroni ghan-nom u fl-interess tal-Kumpanija 'V. Petroni Limited' fl-20 ta' Gunju 1989, illi permezz tieghu huwa espona:-

Illi l-esponent kien importa, (fost affarijiet ohra li fuqhom ma hemmx kwistjoni) hamsa u erbghin 'Fisher Monitors' kif indikat fis-*seizure note* Dok. "A" li kopja fotostatika taghha qed tigi hawn esebita;

Illi l-intimat ddikjara illi l-oggetti murija ma jaqblux mad-dikjarazzjoni (*customs entry*) sottomessa mir-rikorrent, f'dik li hi denominazzjoni u rata ta' dazju, u wkoll ma jaqblux ma' l-*invoice*, u ghadha biex qabadhom skond l-artikoli 18 u 61 ta' l-Ordinanza tad-Dwana;

Illi huwa qed jikkontesta din id-decizjoni, u b'ittra datata 26 ta' Meju 1989, ghamel *claim* ghal dawn l-oggetti a tenur tal-ligi;

Illi inoltre, b'ittra ufficjali tat-8 ta' Gunju 1989, huwa rega' interpella lill-intimat biex jirrilaxxa l-oggetti maqbuda;

Illi l-Kontrollur ma ndikax li behsiebu jirrestitwixxi l-oggetti maqbuda, u ghalhekk kellha ssir din il-procedura;

Illi meta l-oggetti in kwistjoni gew spezzjonati minn rapprezentanti tal-Wireless Telegraphy dan ikkonkluda li s-sets ma humiex *monitors* izda *televisions* minghajr *tuner*. L-importazzjoni ta' Televisions hi pprojbita.

Illi l-lanzanza ta' l-esponent hi fis-sens li l-oggetti importati huma Monitors mhux Televisions. Id-differenza bejn *monitor* u *television* tikkonsisti filli *monitor* ma huwiex *receiving apparatus*, u hu inkapaci li qatt jircievi xi sinjali. B'zieda ta' *tuner*, *monitor* ma jibqax tali, izda jsir *television*. Dan japplika ghal kwalunkwe *monitor* ezistenti. L-importazzjoni ta' *monitors* ma hijiex ipprojbita, u l-esponent ma jistax jaccetta li billi *monitor* jista' jizjedlu *tuner* u b'hekk isir *television*, allura l-oggetti importati huma *Televisions*, u jissottometti li dina l-Onorabbli Qorti ghandha tqis il-*complaint* tieghu bhala gustifikata.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghaldaqstant l-esponenti jitlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti joqghobha tilqa' it-talba tieghu ghar-rilaxx favur ir-rikorrent ta' l-oggetti mill-intimat.

Rat ir-risposta ta' l-intimat Kontrollur tad-Dwana pprezentata fl-4 ta' Lulju 1989 li fiha huwa espona:-

Illi kontrarjament ghal dak allegat mir-rikorrent it-*Televisions* in kwistjoni li waslu Malta fuq l-Espresso Ravenna fit-3 ta' Dicembru, 1987 ma kienux kif indikati mir-rikorrent *Monitors*, izda fil-fatt huma kif certifikat mic-*Chief Inspector of Wireless Telegraphy* settijiet tat-*Television bit-tuner* nieqes;

Illi skond id-disinn u l-ghamla tagghom dawn zgur huma *colour television sets* u mhux *monitors*;

Illi ghaldaqstant is-*seizure* relattiva saret skond il-ligi u t-talba tar-rikorrent ghandha tigi michuda bl-ispejjez.

Rat l-atti kollha ta' dan ir-rikors, kif ukoll dawk tar-rikors fl-istess ismijiet numru 422/89 li qieghed jigi wkoll deciz illum;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Ikkonsidrat:-

Illi dan huwa rikors ipprezentat mis-socjeta` V. Petroni Limited wara illi mportat konsenja ta' 45 apparat elettroniku u li gie maqbud mill-intimat in forza ta' *seizure note* numru 66/89 bid-data tat-3 ta' Dicembru 1987 u n-numru tal-*file* tad-Dwana jidher li huwa 619/88A; id-deskrizzjoni ta' l-oggetti maqbuda hija indikata bhala li huma *Fisher Colour TV sets*; ghalhekk l-unika distinzjoni bejn dawn iz-zewg rikorsi tidher li hija biss fin-numru tas-*seizure note* flok 66, fl-ewwel wiehed kienet 18 ta' l-1989, li pero` iggib l-istess data u l-istess numru tal-*file*

Kopja Informali ta' Sentenza

imsemmija, b'dan pero` illi d-diskrezzjoni fis-*seizure note* numru 18/89 tidher li hija *Fisher Monitors*.

Illi dawn iz-zewg rikorsi imxew flimkien bhal ma jidher mill-verbali ta' l-Udjenzi inkluz dak ta' l-10 ta' Dicembru 1999, u ghalhekk il-Qorti taghmel ampja referenza ghall-kontenut ta' l-imsemmi Digriet wara r-rikors l-iehor 422/89 moghti illum u dan anke biex tevita repetizzjonijiet inutili.

Ghal dawn il-motivi;

Il-Qorti tiddeciedi dan ir-rikors billi:-

Wara li tichad l-eccezzjonijiet sollevati mill-intimat fir-risposta tieghu; tiddikjara li l-apparat elettroniku importat mir-rikorrent u maqbud b'*seizure note* numru 66/89 kienu *monitors* u mhux settijiet tat-*television bit-tuner* nieqes;

Tilqa' it-talba kontenuta fir-rikors u tordna lill-intimat jiehu l-passi kollha mehtiega biex l-imsemmija merkanzija tigi rilaxxata favur ir-rikorrent fi zmien hmistax minn meta dan ir-rikors jghaddi in gudikat, u b'riserva ghal kull azzjoni li l-kontendenti jista' jkollhom dwar l-istess merkanzija maqbuda.

L-ispejjez jithallsu mill-intimat.”

Minn din is-sentenza appella il-Kontrollur tad-Dwana b'rikors datat 14 ta' Frar, 2000. Il-Qorti, wara li rat l-atti kollha tal-kawza u semghet it-trattazzjoni tal-abbili difensuri tal-partijiet, u wara li rat ukoll in-nota ta' l-appellant tal-15 ta' Ottubru, 2002 tinsab issa f'posizzjoni li tista' tghaddi ghas-sentenza.

Dana l-appell huwa, tista' tghid, identiku ghal dak appena deciz illum stess fl-istess ismijiet pero` bin-numru 422/89. Is-sentenza appellata stess taghmel referenza ghas-sentenza fl-ewwel grad b'dak in-numru; ir-rikors ta' appell huwa identiku – bl-istess aggravji u ragunamenti – u l-provi huma wkoll l-istess. L-unika differenza hija li tirreferi

ghal konsenja ohra pero` ta' oggetti simili (u, naturalment, in-Nota ta' Qbid iggib numru differenti). Mill-bqija kollox huwa l-istess bhal fil-kawza 422/89. Ghalhekk din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza taghha moghtija llum, li fil-parti rilevanti tghid hekk:

“Dan huwa appell minn proceduri inizjati minn Victor Petroni nomine taht l-Artikolu 73 tal-Ordinanza tad-Dwana, Kap. 37. Il-kumpanija in kwistjoni kienet importat f'Malta oggetti li hija kienet tikkunsidra bhala monitors izda li l-Kontrollur tad-Dwana qal li kienu televisions. Dawna l-oggetti gew konfiskati mill-Kontrollur tad-Dwana peress li, skond hu, “l-oggetti ma kienux jaqblu mad-dikjarazzjoni (Customs Entry) f'dak li hi denominazzjoni u rata ta' dazju, u wkoll ma jaqblux ma' l-invoice” (ara l-kopja tan-Nota ta' Qbid a fol. 4). Ghalhekk il-kwistjoni kollha hija jekk l-oggetti in kwistjoni gewx korrettement meqjusa mill-appellant bhala televisions jew jekk kienux fil-fatt semplicement monitors kif jallega l-attur appellat.

“Din il-Qorti taghmilha cara mill-bidu nett li din mhix kawza ta' stharrig gudizzjarju taht l-Artikolu 469A tal-Kap. 12 (disposizzjoni li kienet ghadha mhux fis-sehh meta bdiet il-kawza f'April tal-1989 quddiem il-Prim Awla, u li fi kwalunkwe kaz hija eskluzza minhabba dak li jipprovdi is-subartikolu (4) ta' l-istess Artikolu 469A), u anqas ma hija xi kawza li setghet tkun kolpita bis-subartikoli (2) jew (3) tal-Artikolu 742 (qabel ma dawn gew imhassra bl-Att XXIV ta' l-1995). Galadarba l-Ordinanza tad-Dwana kienet tipprovdi – kif ghadha sal-lum tipprovdi – ghal proceduri specjali biex wiehed jikkontesta l-qbid maghmul mill-Kontrollur tad-Dwana, il-kawza tiehu l-kors normali taghha bhal kull kontestazzjoni ta' fatt jew ta' dritt migjuba quddiem il-Prim Awla, minghajr ebda presunzjonijiet specjali li japplikaw favur parti jew ohra.

“L-appellant kontrollur tad-Dwana ghandu tlett aggravji. L-ewwel wiehed hu, bazikament, li l-ewwel Qorti ma kienitx korretta meta ddecidiet li l-oggetti ma kienux televisions izda kienu monitors. Dana l-

aggravju jirrisolvi ruhhu fi kwistjoni ta' apprezzament ta' fatti, u senjatament apprezzament taz-zewg perizji teknici kummissjonati mill-ewwel Qorti. Frankament din il-Qorti ma tistax tifhem kif l-appellant jippretendi li din il-Qorti tiskarta z-zewg perizji teknici u toqghod fuq il-perit jew espert ex parte migjub mill-appellanti fil-persuna ta' Martin Spiteri li allura kien jokkupa l-kariga ta' Manager Radio Communications Services fid-Dipartiment tat-Telegrafija Minghajr Fili. L-affidavit ta' dan Spiteri sar ghaxar snin wara li kienet inbdiet il-kawza, u dan il-fatt wahdu huwa diga bizzejjed biex inissel dubbju dwar kemm dana x-xhud seta` jiftakar tajjeb u korrettament l-oggetti li kien ezamina aktar minn ghaxar snin qabel. Kemm ir-rapport ta' l-ewwel zewg periti (Dott. J. M. Ciappara u s-Sur Joseph Galea, fol. 42) kif ukoll dak tal-periti addizzjonali (Dott. J. Micallef Stafrace, Joseph Lanzon u Donald Manche`, fol. 89) huma carissimi fil-konkluzzjoni taghhom li l-oggetti kienu monitors (intizi ghall-computers) u mhux televisions. It-tieni rapport in partikolari jghid hekk:

“Is-sett li gie spezzjonat kien chassis ta' Monitor, u dana bhala haga standard, u s-sitwazzjoni kienet ferm differenti milli pretenda l-intimat li b'semplici tqeghid f'postu ta' “tuner” dak l-apparat kien isir television. Kien jidher li l-post tat-“tuner” kien imblukkat waqt il-process tal-fabbrikazzjoni.

L-esponent Donald Manche` kien dam xi ghaxar snin impjegat f'Malta mal-MAGRUVISION fuq settijiet Grundig u Seleo u jaf bi produzzjoni ta' xi kwart ta' miljun monitor prodotti f'Malta ghall-esportazzjoni li kienu piu` o meno simili ghal dawk mertu tal-vertenza u qatt hadd ma ppretenda li meta MAGRUVISION kienet tesporta l-'monitors' kienet tkun qed tesporta t-televisions.

Il-fatt li fuq il-kaxxa tal-kartun kien hemm fejn kien stampat Fisher Colour Television ma jbidel xejn minn dak li kkonstataw it-tlett periti teknici.

Ghalhekk l-esponenti jidhrilhom li ghandhom jiddikjaraw il-fehma taghhom li l-oggetti in kwistjoni huma 'monitors' u mhux Televisions."

"Din il-Qorti ma tara ebda raguni valida ghala ghandha tiddisturba l-konkluzzjoni ta' l-ewwel Qorti f'dana r-rigward. Anqas ma huwa argument validu dak migjub mill-appellant fir-rikors tieghu u cioe` li "la l-periti u anqas il-periti perizjuri ma semghu l-ispjegazzjoni tat-teknici tad-Dipartiment tat-Telegrafija Minghajr Fili" qabel ma rrelataw – il-Qorti semplicement tosserva li ma kien hemm xejn xi jzomm lill-appellant (allura intimat quddiem l-ewwel Qorti) milli jressaq dawn ix-xhieda quddiem il-periti. Evidentement min kien qed jiehu hsieb tal-kawza a nom tal-Kontrollur tad-Dwana quddiem l-ewwel Qorti m'ghamilx xogholu sew.

"It-tieni aggravju tal-Kontrollur tad-Dwana hu fis-sens li biex Qorti twarrab l-evalwazzjoni teknika ta' tekniku tal-Gvern, tali evalwazzjoni ta' dan it-tekniku trid tkun manifestament zbaljata. Din il-Qorti, pero`, ma taf b'ebda privilegg li jgawdu "teknici tal-Gvern" fuq teknici nominati bhala periti mill-Qorti, u ghalhekk dana l-aggravju (li minnu nnifsu jirrazenta l-fieragh) ser jigi respint.

"L-ahhar aggravju ta' l-appellant hu fis-sens li "la darba l-licenzja ta' importazzjoni kienet assoggettata l-importazzjoni ta' l-oggetti in kwistjoni ghall-approvazzjoni tad-Dipartiment tat-Telegrafija Minghajr Fili l-istess oggetti qatt ma setghu jigu rilaxxjati fl-assenza ta' dik l-approvazzjoni peress illi fil-mankanza ta' tali approvazzjoni is-socjeta` rikorrenti ma kellhiex licenzja valida biex timporta". Pero` din il-Qorti tara li din il-kwistjoni ta' l-approvazzjoni tad-Dipartiment tat-Telegrafija Minghajr Fili hija semplicement side issue – imqajjma l-ewwel darba mill-intimat Kontrollur tad-Dwana ghaxar snin wara l-bidu tal-kawza, u precizament bir-rikors tieghu tal-15 ta' Jannar, 1999 – li ma ghandha x'taqsam xejn mal-

Kopja Informali ta' Sentenza

vera raguni ghala l-Kontrollur tad-Dwana qabad l-oggetti in kwistjoni. Ir-raguni ghall-qbid hija dik moghtija fin-Nota ta' Qbid aktar 'l fuq imsemmija, u anke fir-risposta ghar-rikors promotur tal-kawza quddiem l-ewwel Qorti (cioe` r-risposta tal-Kontrollur tad-Dwana tat-12 ta' Meju, 1989) ma jissemma' assolutament xejn dwar l-approvazzjoni o meno ta' Dipartiment tal-Gvern iehor."

Ghall-motivi premissi, tichad l-appell tal-Kontrollur tad-Dwana u tikkonferma s-sentenza appellata. L-ispejjez ta' dana l-appell ghandhom jigu sopportati mill-appellant Kontrollur tad-Dwana.

-----TMIEM-----